

“Uçarsa Toy, Kaçarsa Ceylandır”

TANSU GÜRPINAR

Doğayla Geçen Yıllar

1939 Yılında Van’da doğdu. Annesi öğretmen, babası ilköğretim müfettişi idi. İlkokula Ordu’da başladı, Samsun’da tamamladı. Orta ve liseyi de Samsun’da okudu. Üniversite Öğrenimi için geldiği Ankara’da başlangıçtaki değişikliklerden sonra, doğaya olan ilgisine uygun olduğunu düşündüğü Fen Fakültesinin jeoloji, botanik ve zooloji eğitimi veren Tabii İlimler bölümünde okudu ve 1964 yılında mezun oldu. Yedek subay olarak askerlik hizmetini İstanbul ve Hakkari’de yaptıktan sonra iş aramak için tekrar Ankara’ya geldi. Şanslı bir dönemde ve önünde birkaç seçenek vardı. Bunlar arasında dikkatli bir değerlendirme yapmaya çalıştı. Sonunda Fen Fakültesinde kariyer yapmak ile yeni kurulmuş olan milli parklar dairesinde çalışmak seçenekleri kaldı. Doğru adımı atmak için kendisine bir soru yöneltti.

“Bir canlı türü hakkında bilgi üretmek mi yoksa o canlının yaşamını sürdürmesine katkıda bulunmak mı daha önemlidir?”

Gürpınar, bilimsel çalışmaların değerinin tartışılmaz olduğunu kabul etmekle birlikte bir canlı türünün var olmadan onun hakkında bilgi üretilemeyeceğini dikkate alarak kararını uygulamadan yana verdi. Ülkede nesli tehlikeye düşmüş bitki ve hayvan

türlerini göz önünde bulundurarak 1966 yılında canlı türlerinin yaşamını sürdürmesine katkı sağlamaya imkan verecek çalışmaların yapılabileceği milli parklarda görev almayı seçti.

Kamu kurumlarında 32 yılı bulan çalışmaları sırasında konu itibarıyla birbirinden farklı birimlerde çalışmış olmakla birlikte, ilkeleri ve ilkelerine olan tutkulu bağlılığı değişmedi.

Kamu kurumlarında 32 yılı bulan çalışmaları sırasında konu itibarıyla birbirinden farklı birimlerde çalışmış olmakla birlikte, ilkeleri ve ilkelerine olan tutkulu bağlılığı değişmedi. En önemli çalışmalarını yaptığı Balıkesir ilimizdeki Kuşçenneti Milli Parkı’na, gerçekleştirdiği başarılı koruma uygulamaları ve habitat yönetimiyle, kuş yaşamında sağlanan tür ve sayısal artışlar ve gelişmeler sonucu, 1976 yılında Avrupa Konseyi’nce A sınıfı Avrupa Diploması verildi.

Kuş Gölü, Ulubat Gölü, Karacabey Boğazı, İznik Gölü, Sapanca Gölü, Meriç Nehri Deltası ve Gala Gölü, Tuz Gölü, Ereğli Sazlıkları, Sultansazlığı, Seyfe Gölü, Akşehir Gölü, Karamuk Sazlığı, Eber Gölü, Hotamış Gölü, Eğirdir Gölü, Kovada Gölü, Beyşehir Gölü,

Köyceğiz Gölü, Karine Gölü, Gediz Nehri Deltası, Işıklı Gölü, Acıgöl, Burdur Gölü, Ağyatan, Akyatan, Tuzla ve Yumurtalık lagünleri, Aynaz Bataklığı, Amik Gölü, Gavur Gölü, Emen Gölü, Kızılırmak, Yeşilirmak ve Sakarya nehirleri deltaı, Hazer Gölü, Van Gölü, Erçek Gölü, Bendimahı Deltası, Arın gölü gibi Türkiye'nin tamamındaki sulak alanlarda çalışmalar yaparak tür ve habitatlar hakkında bilgi topladı. Bu alanlarda yaşayan canlı türlerinin doğal şartlarda nesillerini devam ettirebilmeleri için arkadaşlarıyla birlikte birçok projede yer aldı.

Türkiye'de bugün çok bilinen *Caretta caretta*'ların yaşam alanlarının korunması için ilk mücadeleyi veren isimlerden biridir Tansu Gürpınar. Nesli tehlikede olan hayvanlarla ilgili yaptığı çalışmalarında ulusal ve bölgesel olarak çeşitli koruma önlemlerinin hayata geçirilmesini sağlayarak bu türlerin devamlılığı için uğraştı. Anadolu yaban koyunları, kelaynaklar, yırtıcı kuşlar, sülünler, pelikanlar, keklikler, flamingolar, geyikler, alageyikler, yabankeçileri gibi birçok canlının yaşamını ve yaşma alanını tehdit eden unsurlarla mücadele ederek geçirdi yaşamını.

Uzmanlığının yanı sıra mütevası kişiliği ile tanınan Gürpınar, kazandığı bursla ve aldığı davetle, ABD ve Büyük Britanya'da milli parklar ve eşdeğer koruma alanlarında incelemelerde bulundu, edindiği her yeni bilgiyi Türkiye'deki çalışma alanlarında değerlendirmeyi önemli bir görev saydı.

Uzmanlığı ornitoloji, (kuş bilimi) olan Gürpınar, "Uygurlık doğaya üstün gelerek değil, doğayla barışık olarak yaşamayı sağlayabil-

mektir." diyerek orman yangınları, hava kirliliği ve termik santral-ler üzerine de önemli çalışmalar yaptı. Çalışmaları boyunca gözlem fotoğraflarını kendi çeken fotoğraf gösterileriyle sunumlarını yapan Gürpınar sanatçı kimliğini mesleği ile yoğurduğu yoğun çalışmaların ardından Ocak 1996 da emekli oldu. Kendini her zaman doğa dostu olarak tanımlayan Gürpınar, emekliliğinin ardından kurucuları arasında yer aldığı Doğal Hayatı Koruma Derneğinde çalışmalarını sürdürdü. 2001 de DHKD Ankara Temsilciliği sürerken DHKD nin ve WWF Türkiye'nin Genel Müdürü olarak bir buçuk yıl görev yaptı. Birleşmiş Milletler GEF-SGP Yönlendirme Komitesi üyeliğini on yıl sürdüren Gürpınar'ın anılan komitedeki görevi onur üyesi olarak devam etmektedir.

Fotoğraf Sanatı Kurumu'nun kurucu ve onur üyesi olan Gürpınar, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneğinin de onur üyesidir. Şimdilerde Fotoğraf Sanatı Kurumunda Doğa Fotoğrafçılığı Atölyesinin hocalığını yapmaktadır.

32 Yılı kamuda, 8 yılı sivil toplum kuruluşlarında olmak üzere 40 yıllık çalışma hayatının sonunda kendi yaptıklarını şöyle tanımlar Tansu Gürpınar "Benim yaptığım doğa ile dostluk, hayatla mücadele. Ben doğanın korunması için çalıştım. Ama hangi alandan olursa olsun insanların doğayı dost olarak görmelerini isterim. Bozulmamış, dengesi yerinde olan bir doğa, bütün diğer canlılar için olduğu kadar insanlar için de büyük bir destektir. Doğayla kurduğumuz ilişki güç ilişkisi olmamalıdır. Uygurlık doğa ile barışık olarak yaşamayı sağlayabilmektir, doğaya üstün gelerek değil."